

Przedmowa

Od początków swego istnienia Jasna Góra stanowiła ważne ogniwo Kościoła rzymskokatolickiego, zarówno w skali kraju, jak też w wymiarze powszechnym. Jednym z przejawów tego były wizyty w Sanktuarium Jasnogórskim przedstawicieli Kościołów z całego świata, a papież Jan Paweł II ceni to miejsce szczególnie. Jego nauki i przesłania społeczne z okazji odwiedzin Jasnej Góry mają z reguły wymiar ogólnoludzki.

Dla Polaków, zarówno tych w kraju, jak i rozrzuconych po całym świecie, Jasna Góra jest symbolem podwójnym - religijnym i patriotycznym. Tutaj ogniskuje się kult maryjny, a święta Ikona Bogurodzicy urzeka swą niezwykłością. Pielgrzymi przybywają z potrzeby serca, z wiarą i błaganiem o wsparcie, a liczne wota zgromadzone wokół cudownego obrazu Czarnej Madonny świadczą, jak często ich prośby są wysłuchane.

Ale klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie odgrywa także specjalną rolę w dziejach narodu polskiego. Jego obrona w czasie potopu szwedzkiego stała się symbolem niezłomnej obrony niepodległości i źródłem umacniania więzi narodowych, zarówno w latach zaborów, jak i w okresie panowania systemu komunistycznego, a pielgrzymki były znakiem wiary i wolności. W przypadku Polski miało miejsce nieznanne w innych krajach i ośrodkach pielgrzymkowych sprzężenie świadomości religijnej ze świadomością narodową. Do tego należy dodać wpływ dziejów obrazu Czarnej Madonny na kulturę polską i światową.

Dzisiaj Jasna Góra jest najważniejszym ośrodkiem kultu religijnego w Europie Środkowej i Wschodniej, a także chyba największym sanktuarium chrześcijańskim od Francji aż po rosyjski Daleki Wschód. Tej wielkiej Jej rangi nie zawsze jesteśmy w pełni świadomi. Dlatego tak ważnego znaczenia nabiera specjalna publikacja „Peregrinus Cracoviensis” poświęcona Jasnej Górze jako światowemu centrum pielgrzymkowemu, przygotowana wspólnie przez Ojców Paulinów i pracowników Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Aleksander Koj

Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego

Kraków, 29 marca 1996 r.